

**Diferenciální diagnostická pomůcka pro rozlišení
rysů nadání od rysů aspergerova syndromu
dle GADC Prereferral Checklist z Gifted Child Today**

NADÁNÍ	ASPERGERŮV SYNDROM
Paměť a pozornost	
Znamení paměť na fakta a informace týkající se širokého spektra témat	Výborná paměť na fakta a detailní informace spojené s úzkým okruhem zájmů nebo jednotlivým tématem
Přiměřeně přesná paměť na jména a tváře	Slabá paměť na jména a tváře
Nechuť k mechanickému opakování a memorování (i když v tom může být dobrý/dobrá)	Užívá si opakování a zapamatování detailů, faktů a číselných údajů
Intenzivní zájem o věci, které mu/jí připadají zajímavé	Intenzivní zaměření na své hlavní téma
Po vyrušení se zpravidla vrací ke svému úkolu, ať už s vyzváním nebo bez	Pokud je vyrušen vlastními myšlenkami, návrat k právě vykonávanému úkolu může být náročný
Řeč a jazyk	
Široká a pokročilá slovní zásoba	Rozšířené užívání slov svědčících o nedostatečném porozumění jazyku
Komunikuje s plným porozuměním pro abstraktní pojmy	Myslí a komunikuje v konkrétních a doslovných termínech s omezenou abstrakcí
Bohatý a pozoruhodný styl vyjadřování	Nelákavý (<i>uninviting</i>) styl vyjadřování
Zažívá v ostatních jiskru zájmu o to, co ho/ji zajímá	Obsah zájmů nebo styl jejich provozování postrádá prostor pro vzájemnost, chybí schopnost vtáhnout druhé do svých zájmů
Klade náročné otázky	Opakuje otázky a informace
Expresivní řečové vzorce odpovídající vyššímu věku dítěte	Úzkostně přesný a bezvýrazný řečový projev
Rozvádění do detailů s pobídkou nebo bez	Souvislou řeč obohacuje o detaily málo nebo vůbec
Rozumí a zapojuje se do sofistikovaného a/nebo sociálně recipročního humoru, ironie a sarkasmů	Nerozumí humoru zahrnujícího sociální reciprocitu
Chápe příčinu a následek, oceňuje plodnost konverzace	Má problém pochopit přínos konverzování
Je schopen verbálně vyjádřit své nepohodlí (distress)	Své nepohodlí (distress) častěji vyjadřuje akcí než slovy
Sociální a emocionální aspekty	
Je schopen/schopna identifikovat a jmenovat své přátele; požívá vysokého sociálního statutu v určitých kruzích	Je pro něj/ni vysoce obtížné a těžko srozumitelné, jak má navazovat a udržovat přátelství

Je si vědom(a) sociálních norem	Je lhostejný/á k sociálním normám (oděvu a chování)
Je si plně vědom(a) že je jiný/á než vrstevníci	Omezené chápání, v čem se liší od vrstevníků
Spontánní sdílení požitků, aktivit, zájmů nebo úspěchů	Malý nebo žádný zájem o spontánní sdílení požitků, aktivit, zájmů nebo úspěchů
Zapojuje ostatní do konverzace	Má výrazné potíže se započítím konverzace nebo se zapojením ostatních do ní
Je si vědom(a) odlišných perspektiv druhých a dokáže přijmout a pochopit cizí úhel pohledu	Předpokládá, že ostatní sdílejí jeho/její úhel pohledu
Dodržuje nepsaná pravidla sociální interakce	Není si vědom sociálních zvyklostí a důvodů jejich existence
Dokáže nahlédnout a intuitivně prohlédnout sociální struktury	Nevidí do sociálních struktur
Obvykle projevuje náležité emoce	Projevuje nepřípadné emoce nebo je emočně nezralý/á, má oploštělou nebo omezenou afektivitu
Je si vědom(a) emocí ostatních a bez problémů rozlišuje emoční hnutí druhých	Má omezenou schopnost rozpoznávat emoce ostatních
Orientuje se ve společenských situacích a odpovídá na náznaky a narážky	Dezinterpretuje společenské situace a nemusí odpovídat (nebo neví, jak odpovědět) na náznaky a narážky
Projevuje soucit s ostatními a dokáže poskytnout útěchu kamarádovi v nouzi	Obvykle neprojevuje empatii nebo soucit s tím, kdo je v nouzi
Chování	
Může pasivně odporovat, ale většinou se se změnou vyrovná	Aktivně a agresivně odmítá jakoukoli změnu
Zpochybňuje pravidla a řád	Striktně se drží pravidel a nutně potřebuje řád
Nejsou přítomny stereotypní pohyby	Vyskytují se stereotypní pohyby (např. ťukání prsty, rukama o sebe, točení nebo i složitější pohyby těla)
Když se objeví problém, je tím rozrušen(a)	Když se objeví problém, rodiče nebo učitelé jsou rozrušení, zatímco žák si nepovšimne problematické situace, dokud se ho osobně nedotýká
Motorické dovednosti	
Dobrá koordinace	Koordinace se jeví jako nedostatečná vzhledem k věku
Zajímá se o týmové sporty	Vyhýbá se týmovým sportům
Vývoj sebe-obsluhy je v normě	Nabývá sebe-obslužných kompetencí se zpožděním